

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการเตรียมความพร้อมของครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับสู่ประชาคมอาเซียน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงประเด็น และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางดำเนินการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กศูนย์ประสานงานวิชาการจังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย จังหวัดอุตรดิตถ์ 232 ศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 342 คน จังหวัดพิษณุโลก 250 ศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก 363 คน จังหวัดสุโขทัย 250 ศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก 439 คน จังหวัดพิจิตร 231 ครูผู้ดูแลเด็ก 313 คน จังหวัดเพชรบูรณ์ 276 ศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก 429 คน จังหวัดกำแพงเพชร 176 ศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก 337 คน และจังหวัดตาก 260 ศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็ก 390 คน รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งสิ้น 1,675 ศูนย์ รวมครูผู้ดูแลเด็กทั้งสิ้น จำนวน 2,613 คน (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2550)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในแบบสอบถาม

ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 400 คน ได้โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive หรือ Judgmental Sampling) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมให้เกิดระหว่างค่าจริงและค่าประมาณร้อยละ 0.05 ตามสูตรคำนวณหาโรยามาเน่ (Yamane) รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

จังหวัด	จำนวนครูผู้ดูแลเด็ก (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
อุดรดิตถ์	342	52
พิษณุโลก	363	55
สุโขทัย	439	67
พิจิตร	313	50
เพชรบูรณ์	429	65
กำแพงเพชร	337	51
ตาก	390	60
รวม	2,613	400

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 5 คน นักวิชาการการศึกษา 5 คน ของครูผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive หรือ Judgmental Sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามวิธีและขั้นตอน ดังนี้

1. คณะผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการกลุ่มตัวอย่าง คือ 420 ฉบับ โดยการส่งและรับคืนจากผู้ประสานงานประจำจังหวัดในโครงการร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตกับกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น
2. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบคำถามได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 400 ฉบับ
3. นำแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการศึกษาการเตรียมความพร้อมของครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับสู่ประชาคมอาเซียนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ ให้คะแนนตามน้ำหนัก

คะแนนแต่ละข้อซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert, 1967) โดยการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ส่วนการแปลความหมายของคะแนน คณะผู้วิจัยกำหนดเพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ย ในช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	ครูผู้ดูแลเด็กมีความพร้อมมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	ครูผู้ดูแลเด็กมีความพร้อมมาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	ครูผู้ดูแลเด็กมีความพร้อมปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	ครูผู้ดูแลเด็กมีความพร้อมน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	ครูผู้ดูแลเด็กมีความพร้อมน้อยที่สุด

4. การนำเสนอ คณะผู้วิจัยใช้วิธีการนำเสนอข้อมูล แบ่ง 2 ส่วน คือ ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยส่วนแรกข้อมูลเชิงปริมาณ จัดทำเป็นแบบสอบถาม สำหรับครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 400 คน ส่วนที่ 2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ จัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด สำหรับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 5 คน นักวิชาการการศึกษา จำนวน 5 คน ของครูผู้ดูแลเด็กที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive หรือ Judgmental Sampling) แล้วนำข้อมูลที่ได้ทั้งสองส่วนมาสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้ผลสรุปในการนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของศึกษาวิจัย “แนวทางที่มีประสิทธิภาพในการเตรียมความพร้อมด้านการจัดการเรียนการสอนของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก”

เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถาม คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน รายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) เกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติการสอน และท่านต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โดยการเข้ารับการอบรม/สัมมนา ของครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ มาก ที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยการศึกษาการเตรียมความพร้อมของครูตามองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดการเรียนรู้เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการจัดการเรียน สอนของผู้ดูแลเด็ก และด้านการพัฒนาตนเองของผู้ดูแลเด็ก โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง ครูผู้ดูแลเด็กมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ครูผู้ดูแลเด็กมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ครูผู้ดูแลเด็กมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ครูผู้ดูแลเด็กมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ครูผู้ดูแลเด็กมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดข้อเสนอแนะอื่นๆ (Open Ended Question)

ส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์

เป็นการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาแบบสัมภาษณ์ขึ้นโดยมีการเตรียมแนวคำถามไว้กว้างๆ ซึ่งจะนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์เนื้อหาและประมวลร่วมกับแนวคิดทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว ประเด็นคำถามประกอบด้วย แนวคำถาม 3 หัวข้อ ได้แก่ วิธีการเตรียมความพร้อม รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในยุคอาเซียน ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนและแนวทางแก้ไข

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ประกอบด้วย

1) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

2) ทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสำรวจความคิดเห็นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อการพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นนั้นตรงกับเนื้อหาที่ต้องการวัดหรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบภาษาที่ใช้ การวางรูปแบบ ข้อความต่างๆ แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.2 ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try – Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการวิจัยและทดสอบดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ จำนวน ร้อยละ
2. การศึกษาการเตรียมความพร้อมของครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับสู่ประชาคมอาเซียน สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การศึกษาเพื่อเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมของครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติการสอน โดยทดสอบค่า t-test และค่า F-test
4. การเขียนรายงานผลข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ คณะผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา และอาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องร่วมวิเคราะห์คำตอบด้วยวิธีสรุปผลจากการสัมภาษณ์